

שְׁדָר הַקְּלָמָד לְלִזְם ב'ד טִבַּת (הילולת האדמו"ר חזקן רבי שניואר זלמן מלידי "בעל התניא" ז"ע):

קְשָׁר לְקָצֵץ מַזְבָּחַ רְשָׁבָע:

תְּזַרְדֵּה מַד לְזֹן לְבָנו, זְכֻלוּנו לְכָלָכָה:

מַה שָׁמַבֵּין כִּי אֵל כִּי בְּשָׁעַת הַתְּפִלָּה. כי אמרו חכמיינו, זכרונם לברכה (בראשית רבבה פרשה א'): 'לִמְה הַתְּחִילָה הַתְּזָרָה מבראשית, כי העכו"ם יאמרו לנו גזלנים אתם, שבבשעתם הארץ שבעה עממים. בשכיל זה, בה מעשיו הגיד לעמו, שהגיד שבל העולמות הכל מעשי ידיו, ולמי שהקדוש ברוך הוא רוץ הוא נתן. וזה, לחתת להם נחלת גוים, כי בידו הכל. וכל הדברים נקראים בה מעשיו, בנגד כ"ח ארthon דעבדא דבראשיות, בנגד כ"ח פרקין דידים.

וְזֹה יְדַע בַּי אַוִירָא דָאָרִיךְ עַמְמַיִן הִיא טְמָאָה (עיין שבת ט"ז: GITIN ח' נזיר נ"ד נ"ה). **וְאַוִירָא דָאָרִיךְ יִשְׂרָאֵל הַזָּא קָדוֹשׁ וְטוֹהָר,** כי הוציא הקדוש ברוך הוא מתחת יד העכו"ם ונתקן לנו. אבל הארץ עמים, שהיא חוץ לאرض, שם אויר טמא. וכשאנו מחהנו בף אל בף, בזה גתועור כ"ח ארthon דעבדא דבראשיות, בה מעשיו. ונמצא שבידו לחתת לנו נחלת גוים, כי הכל של הקדוש ברוך הוא. ובזה יש בה בידינו לטהר אויר הארץ העמים, כי נחר אויר הארץ העמים תחת ממשלת הקדוש ברוך הוא, ובידו לחתת לכל מי שישרכה, כמו שכתוב: "לחתת להם נחלת גוים". אז גתוער אויר המקום שאיש היישראלי מתפלל, וושאב אויר הקדוש כמו באرض ישראל: יישראאל:

אַתָּה נָתֵן וְלَا יַעֲבֹר צַדֶּקָה שֶׁרֶב אֶלְעָזֶר מִפְּנֵי רַבְבָּשׂוֹ אֲזֶה תַּקְוֹן לְפָנָיו ח'תָּם פָּזָה רְצִית אַצְּבָל "אַזְרָעָה שֶׁרֶב אֶלְעָזֶר מִפְּנֵי רַבְבָּשׂוֹ אֲזֶה תַּקְוֹן לְפָנָיו" 30 "חַק נָתֵן וְלֹא יַעֲבֹר" יֵצֵא לְאוֹר ע"י הַוּצָאת "נְצָחָת וְאַגְּנָחָת" שְׁעִירִית וְאַגְּנָחָת תִּיקְוֹן המידות

גַם עַל יְדֵי מִחְאָת כֹּפֶת, גַּתְגִּרְשֶׁן אָוִיר הַטֶּמֶן. בַּי עַל-יְדֵי [מִחְאָת] בְּפִים גַּשְׁמָע קּוֹל, וּקוֹל הַזָּה הוּא אָוִיר קָדוֹשׁ, מִכְ"ח אַתָּזָן דַּעֲבָדָא דְּבָרָאשִׁית, מִכְ"ח פְּרִקְזִין דִּינִים. כְּמוֹ שָׁאנוּ רֹזְאיָן בְּחוֹשׁ, שְׁגַתְגִּרְשֶׁן הָאָוִיר עַל-יְדֵי מִחְאָת בְּפִים:

וּבְשֻׁבְבַּיל זה צְרִיךְ לְקֹבֵעַ מָקוֹם לְתַפְלָתוֹ (ברכות ו), כְּמוֹ שָׁאנוּ רֹזְאיָן בְּחוֹשׁ, שְׁבָנֵי אָדָם הַבָּאִים לְמִדְיָנָה שְׁאַיִגָּם מַרְגָּלִים בְּאֹוִרָה, עַל-יְדֵי-זָה הַם נְחַלְשִׁים וּמַתִּים, אַפְלוּ מִגְּוָה הַרְעָה לְגֹזה הַיּוֹפָה (עיין כתובות ק"י). בָּן הַדָּבָר בְּתַפְלָה, אַפְלוּ בְּשֻׁעוֹמֶד לְהַתְפִּילָל בְּמָקוֹם שְׁהַתְפִּילָל צְדִיק, אַפְ-עַל-פִּיכְזָן קָשָׁה לוֹ מַאֲדָל לְהַתְפִּילָל שָׁם, בַּי אִינּוּ מַרְגָּל בְּאֹוִרָה שֶׁל מָקוֹם, בָּל שְׁכַנְוּ מִגְּוָה הַיּוֹפָה לְגֹזה הַרְעָה:

וּזְה שָׁאָמָרוּ חַכְמִינוּ, זָכְרוֹגָם לְבָרְכָה (שם): 'כָּל הַקּוֹבֵעַ מָקוֹם וּכְוּ', אַלְקִי אֲבָרָהָם בְּעֹזֶרֶוּ. בַּי עַל יְדוֹ גְּבָנָה עוֹלָם מִחְדָּשׁ, וּבְגַנְזִים עוֹלָם עַל יְדֵי אֲבָרָהָם, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב (תְּהִלִּים פ"ט): "עוֹלָם חָסֵד יִבְנֵה": **וּזְה** דָאִיתָא בַתְקוֹנוֹת תְּקוֹן עַשְׁרִין וְתִרְין (דף ס"ז): וּבְהָאִי כְּחִי יִשְׂרָאֵל מִתְתַּקְפִּין עַל אֹדוֹם: וְעוֹד, (שם): צְרִיךְ לְסַלְקָא לְהָאִי כְּחִי לְגַבֵּי חַכְמָה, וּזְה בְּחִינָתָה: 'כָּל הַקּוֹבֵעַ מָקוֹם לְתַפְלָתוֹ אַלְקִי אֲבָרָהָם בְּעֹזֶרֶוּ'. בַּי אֲבָרָהָם הוּא יִמְין, 'הַרְזָצָה לְהַחֲפִים יִדְרִים' (בָּא בְתְרָא ב"ה). וְעוֹד, 'אַלְקִי אֲבָרָהָם בְּעֹזֶרֶוּ', בַּי אֲבָרָהָם הוּא רָאשָׁן לְהִשְׁגַת אֶרְץ-יִשְׂרָאֵל. כְּדָאִיתָא בְזָהָר (לְהִלָּה ע"ח): 'תְּקָל בְּתְקָלָא עַד דָאִתְגָּלִיא לְה':

וּזְה פְּרִזְשָׁן, (ברכות כ"ז): 'תַפְלוֹת בְּנֶגֶד תְּמִידִין תְּקוֹנוֹם'. 'תְּמִיד', זה בְּחִינּוֹת אֶרְץ-יִשְׂרָאֵל (עיין שוחר טוב מזמור קה). כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב (דברים י"א): "תְּמִיד עִינֵי ה' אַלְקִיד בָּה". הַיָּנוּ צְרִיךְ לְרֹאֹת שְׁיִתְפִּיל תַפְלָתוֹ בְאֹוִרָה דְאֶרְץ-יִשְׂרָאֵל. הַיָּנוּ תְּקוֹן מִחְשָׁבוֹת זָרוֹת

שֶׁבַת פְּלָה, שְׁהָם בְּחִינּוֹת תִּפְלוֹת בְּנֵגֶד בְּגַ"ל. תִּקְוָנָם עַל־יְדֵי תִּמְידִים,
עַל יְדֵי בְּחִינּוֹת אֶרְצֵי־יִשְׂרָאֵל:

וְזֹהֵךְ פְּרוֹשָׁה, (הוֹשָׁע י"ב): "זָבֵיד הַגְּבִיאִים אֲדֹמָה". עַל־יְדֵי הַיְדִים,
עַל־יְדֵי מְחַאת בְּפַת, הַדְבּוּרִים גְּדָבְרִים בְּ"אֲדֹמָת קְדֻשָּׁה" (זְכָרִיה
ב'). גְּבִיאִים, לְשׁוֹן דָבָר (רְשָׁעִי שְׁמוֹת ו' עַל וְאַהֲרֹן אַחֵיךְ יְהִי נְבִיאֵךְ):

גַם גַּתְבִּטֵּל הַרְגֵּן וְאָבְדוֹן מַעוֹלָם, כִּי הַיְדִים הֵם בְּחִינּוֹת: "יְהִי אָזְרָן
וְיְהִי אָזְרָן", יְמִינָה וַיְשַׁמְּאַלְאָה, וּכְתִיב (בְּרִאשִׁית א'): "וַיַּרְא אֱלֹקִים
אֶת הָאָזְרָן וּכְיוֹן, וַיַּבְדֵּל בֵּין הָאָזְרָן – דָא אַהֲרֹן. "זָבֵין הַחַשְׁבָּה" – דָא
קָרְחָה (תקונִים תָּקוֹן ל' ע"א): **וְזֹהֵךְ בְּחִינּוֹת** (וַיִּקְרָא ב"ז): "וַיַּגְתַּהְתִּי שְׁלֹום בְּאֶרְץ
וְחַרְבָּן לֹא תִּעַבֵּר בְּאֶרְצֵיכֶם":

"אַתֶּם גְּצִבִּים הַיּוֹם" (דְבָרִים כ"ט): – 'אֵין עַמִּידָה אֶלְאָתְפָּלָה'
(ברכוֹת ו'). "לְפָנֵי ה' אֱלֹקִיכֶם" – זֹה בְּחִינּוֹת אֶרְץ
יִשְׂרָאֵל, כִּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמִינוּ, זְכּוּרְנוּ לְבָרְכָה (כְּתָבוֹת ק"י): 'כָּל הַדָּר
בְּאֶרְץ יִשְׂרָאֵל כִּמי שִׁיַּשׁ לֹא אֱלֹקִי'. הֵינוּ עַל־יְדֵי מִהָּה תְּזַכּוּ שְׁתָהָא
תִּפְלַתְכֶם בְּאָוִירָא דְאֶרְץ יִשְׂרָאֵל, רְאֵשֵׁיכֶם שְׁבָטֵיכֶם וּכְיוֹן, וּמֹנְהָ
עַשְׁר בְּחִינּוֹת, הֵינוּ בְּחִינּוֹת מְחַאת בְּפַת. עַל יְדֵי מְחִיאָת בְּפִים,
הַתִּפְלָה הִיא בְּאָוִירָא דְאֶרְץ יִשְׂרָאֵל בְּגַ"ל:

תִּפְלוֹת בְּנֵגֶד תִּמְידִין וּכְיוֹן, הֵינוּ בְּחִינּוֹת אֶרְץ-יִשְׂרָאֵל. הֵינוּ
עַל־יְדֵי מְחַאת בְּפִים, גַּתְבִּטֵּל מְחַשְׁבּוֹת עַכּוֹ"ם. כִּי כָל
הַדָּר בְּחוֹזֵק לְאֶרְץ דֹזֶה כִּמי שָׁאֵין לוֹ אֱלֹקִי, וּכָל הַדָּר בְּאֶרְץ
יִשְׂרָאֵל דֹזֶה כִּמי שִׁיַּשׁ לֹא אֱלֹקִי. וּכָל יְדֵי מְחַאת בְּפַת. אָזִי הוּא דָר
בְּאָוִירָא דְאֶרְץ-יִשְׂרָאֵל, וַיַּשׁ לֹא אֱלֹקִי. וַיַּגְתַּבְטֵל מְחַשְׁבּוֹת עַכּוֹ"ם.
וְתִּפְלָה הִיא בְּחִינָת אַמּוֹנָה, כִּמוֹ שְׁבָתּוֹב (שְׁמוֹת י"ז): "וַיַּהַי יְדֵי
אַמּוֹנָה עד בְּאַהֲשָׁמֵשׁ", וְתַרְגּוּמוֹ: "פְּרִישָׁן בְּצַלּוֹ". וּנֵגֶד אַמּוֹנָה,
הֵם הַכְּפִירּוֹת מְחַשְׁבּוֹת עַכּוֹ"ם. וְתִקְוָנָם עַל־יְדֵי תִּמְידִין, עַל יְדֵי

ח'תנו → **ח'תנו נָתַן וְלֹא יַעֲבֹר** → **ח'תנו נָתַן וְלֹא יַעֲבֹר**

ח'תנו → **ח'תנו נָתַן וְלֹא יַעֲבֹר** → **ח'תנו נָתַן וְלֹא יַעֲבֹר**

ח'תנו → **ח'תנו נָתַן וְלֹא יַעֲבֹר** → **ח'תנו נָתַן וְלֹא יַעֲבֹר** → **ח'תנו נָתַן וְלֹא יַעֲבֹר** → **ח'תנו נָתַן וְלֹא יַעֲבֹר**

ח'תנו → **ח'תנו נָתַן וְלֹא יַעֲבֹר** → **ח'תנו נָתַן וְלֹא יַעֲבֹר** → **ח'תנו נָתַן וְלֹא יַעֲבֹר**

ח'תנו → **ח'תנו נָתַן וְלֹא יַעֲבֹר** → **ח'תנו נָתַן וְלֹא יַעֲבֹר**

ח'תנו → **ח'תנו נָתַן וְלֹא יַעֲבֹר**

ארץ ישראל, על ידי מחאת בת:

וזהו פרוש, (ישעיה ס"ב): "זהית עטרת תפארת ביד ה".
פרש: על ידי יד ה, על ידי מחאת בת,
שגת עזר ידיו של הקדוש ברוך הוא כפ"ל, על ידיהם גתתן
הרהור עכויים. כי על ידי עכויים פוגם בתפארת, כמו שבחות (שם
מ"ד): "בתפארת אדם לשכת בית". כשהמתן הרהור, על ידי זה,
נעעה עטרת תפארת, שגת עטרת בעטרה שעטרה לו
אמו (שיר השירים ג):

פרש אחר. תפנות נגד תמידין, פרוש, שעליidi
התפלה נתגלה סודות התורה, הגקרים
בבשונו של עולם, בأشي דרכמנא, כמו שבחות (משלי כ"ז): "זכבדים
לבושך". (כמו שדרשו רבותינו ז"ל על פסוק זה בחגיגה י"ג, גברים שהם בבשונו
של עולם וכו') ותמידין הם בأشي, כמו שבחות (במדבר כ"ח): "את
הכbesch אחד תעשה בברך" וכו' (עין זהר פנחים רב"ז). ועל ידי תפנות
נתגלה סודות התורה, במובא על פסוק: "כית עבר במים אתה
אגי" (עין لكمון סי ע"ג ולעל סי ט"ז):

פרש אחר. תפנות נגד, הינו מהחשבות זרות שהם
בגדי, שהם מבלבין תפלה. גקרים
מבול, שהם מבלבין את תפלה. ותקנו, שייתן צדקה לאرض
ישראל. ועל ידי זה הוא בכלל הארץ ישראל, אשר עליה נאמר:
"ארץ לא גשמה ביום זעם" (כמו שדרשו רבותינו ז"ל זבחים קי"ג), ועל ידי
זה הוא נצול ממוחשבות זרות. וזה 'תמידין תקנום', תקונם על
ידי הארץ ישראל. שג אמר בה: "ארץ אשר וכו' תמיד עיני ה'
אלקייה בה":

גַם אֲוִירָא דָאָרְצִי-יִשְׂרָאֵל מִחְכִּים' (בַּבָּא בְּתֻרָא קנ"ח), וְעַל-יִדְיִזָּה גַּזְדְּבָד מִחוֹ, הִינּוּ מִחְשְׁבָתָו. וְזֹה פְּרוֹשׁ (בִּרְאָשִׁית ט'): "זָרָא יִתְהַיָּה לִזְכָּר בְּרִית עַזְלָם", זָרָא יִתְהַיָּה, עַל יִדִּי בְּחִינּוֹת אָרְצִי יִשְׂרָאֵל, עַל-יִדְיִזָּה גַּתְעֹרֶר וְגַתְתָּקֹן בְּרִית עַזְלָם, בְּחִינּוֹת תִּפְלָה, חַי בְּרֶכֶבָן דְּצַלּוֹתָא, צְדִיק חַי עַלְמִין: נִפְלֵל זֹה הָעֲגִינּוֹ מִתְחִילַת סִימָן מ"ד עַד פָּאָן, מִחְבָּר יְחָד. וּבָנָ שְׁמַעַנוּ רַב דִּבְרִים אֵלּוּ בְּדַרְוָשׁ אֶחָד. אַךְ בְּכִתְיָבָתָו הַקְדוֹשָׁה, חַלְקָם קָצָת. וּבָנָה תִּהְיָה דִּרְכוֹ בְּמַה פְּעָמִים, וְלֹא יִדְעַתִּי טָעָמוֹ:

סְפָרָר קָצָאָר לְקָצָאָר מַזְקָנָרִיָּא חַזְקָנָאָר:

מחיאות כפים בתפלה - מד

א מה שְׁמַבֵּין כַּפְרָא לְכַפְרָה בְּשִׁעַת הַתִּפְלָה, כִּי עַשְׂרִים וָשָׁמֹונָה פְּרִקיּוֹן דִּידִים הַם בְּחִינָת עַשְׂרִים וָשָׁמֹונָה אַתְּזָן דְּמַעַשָּׂה בִּרְאָשִׁית, שְׁהַפְלָגָה בְּרָא בָּהָם, וְגַךְּרָאַיָּן: "כַּח מְעַשְׂיו הַגִּיד לְעַמּוֹ, לִתְתַּת לְהָם נִחְלָת גּוֹיִם" (תְּהִלִּים קי"א ו), וּכְשָׁאָנוּ מֹזְחָאַיָּן כַּפְרָא לְכַפְרָה, בָּזָה גַּתְעֹרֶרֶין הָעָשָׂרִים וָשָׁמֹונָה אַתְּזָן הַגְּלָל, עַל-יִדְיִזָּה יִשְׁכַּח בִּידֵינוּ לְטַהַר אָוִיר אָרְצִי הָעָמִים וְלִגְרַשׁ אָוִיר הַטְּמֵא. כִּי חֹזֵר אָרְצָם תְּחַת מִמְשָׁלַת הַקְדוֹשָׁ-בָּרוֹךְ-הָזָה שְׁבִּידוֹ לִתְתַּת לְבָל מֵי שִׁירָצָה וְגַטְהָר אָוִיר הַמָּקוֹם שְׁמַתְפֵּלָל שֶׁם אִישׁ הַיִשְׂרָאֵלִי וְשׂוֹאֵב הָאָוִיר הַקְדוֹשָׁ בְּמֹבֵד בָּאָרְצִי-יִשְׂרָאֵל גַּמְצָא עַל-יִדְיִזָּה הַתִּפְלָה הִיא בָּאוּרָא דָאָרְצִי-יִשְׂרָאֵל:

ב וְעַל כֵּן צְרִיךְ לְקַבֵּעַ מָקוֹם לַתִּפְלָתוֹ, כִּי אָפְלוּ בְּשַׁעַזְמָד לַהַתִּפְלָל בְּמָקוֹם שְׁהַתִּפְלָל צְדִיק אָפְעַל-פִּיבָּן קַשְׁתָּה לוּ מַאֲד לַהַתִּפְלָל שֶׁם כִּי אֵינוּ מִרְגָּל בָּאוּרָא שֶׁל מָקוֹם וּכְל שֶׁבָּן לְהַפְךָ:

ג וְזֹה פְּרוֹשׁ: "תִּפְלֹות בְּגַד תִּמְדִין תְּקִנּוּם" (בָּרְכוֹת ב"ז), הִינּוּ

זֶקְןּוֹ נָתַן וְלֹא יִעֲבֹר

ה'תטח טז פ' זהר ז' תצ"ל "אֵל שָׁדָךְ מִקְוֹה שָׁדָךְ מִסְפְּרִי רַבְבָּשׂ עַזְהָה תְּקֹזָעַ לְפָלָא" →
טז פ' זהר ז' תצ"ל "חַק נָתַן וְלֹא יִעֲבֹר" יצא לאור ע"י הוצאה "נִצְחָתִי וְאַגְּנָתִי" ש"ע יישיבת תיקון המידות 30

שׁצְרִיךְ לְרֹאֹת שׁיַּתְפִּיל תְּפִלָּתוֹ בְּאֹוִירָא דָאָרְצִי יִשְׂרָאֵל דְּהַיָּנוּ
תְּקוֹן מִחְשְׁבּוֹת זְרוֹת שְׁבַתְפִּלה שְׁהָם בְּחִינַת תְּפִלוֹת כְּנֶגֶד
שְׁתְּקוֹנֶם עַלְיִדִי בְּחִינַת אָרְצִי יִשְׂרָאֵל שְׁכַתּוֹב בָּה: "תִּמְדֵיד עַיִגִּי הָיָה
אַלְקִיךְ בָּה" (דברים י"א ג):

ד זוּזה פָרָזֵשׁ: "זָבֵיד הַגְּבִיאִים אֲדֹמָה" (הוֹשֵׁעַ י"ב יא) עַלְיִדִי מִחְיָאת
כֹּפֶת עַלְיִדִי הַיִדִים הַדְבּוֹרִים גַּדְבְּרִים בְּאֲדֹמָת קָדְשׁ. גְּבִיאִים לְשׁוֹן
דָבּוֹר (כְמוֹ שְׁפִירָשׁ רְשַׁי שְׁמוֹת זַעַן אַרְחִיחִים סִימָן ק"ב ס"ק ג בְט"ז בָזָה). גַם
גַּתְבִּיטֵל הַרְגֵג וְאַבְדוֹן מְהֻעוֹלָם (וְעַזְן לְקַפְזָן סִימָן מ"ז) בְּחִינַת: "זָגַתְתִּי
שְׁלוֹם בְּאָרְצִי וּכְוֹי וְחַרְבָבָ לֹא תָעַבֵר בְּאָרְצָכֶם" (עִקְרָא ב"ז) וְעַלְיִדִי
הַמְּחַחָת כְּפִים הַתְּפִלָּה הִיא בְּאֹוִירָא דָאָרְצִי יִשְׂרָאֵל וְהַזָּא דָר
בְּאֹוִירָא דָאָרְצִי יִשְׂרָאֵל וַיֵּשׁ לוּ אַלְקִים וְגַתְבִּיטֵל מִחְשְׁבּוֹת עַבּוֹדָה
זָרָה וּכְפִירֹות הַגְּקָרָאים כְּנֶגֶד הַאֲמֹנוֹת שְׁהָיָה תְּפִלָּה, בְּחִינַת יִדְיוֹ
אֲמֹנוֹת תְּרַגְּם אֲגָנְקָלוֹם פְּרִישָׁן בְּצָלוֹ. וְתְּקוֹנֶם עַלְיִדִי תִּמְדִידָן
עַלְיִדִי אָרְצִי יִשְׂרָאֵל עַלְיִדִי מִחְיָאת כֹּפֶת כְּגַ"ל:

ה פָרָזֵשׁ אַחֲר תִּמְדִידָן הַם כְּבָשִׁים בְּחִינַת "זָכְבָשִׁים לְלִבּוֹשָׁךְ"
(מִשְׁלֵי כ"ז כו) וְאָמְרוּ חַכְמִינוּ זְכָרוֹנֶם לְבָרְכָה, שְׁהָם כְּבָשִׁי דְרַחְמָנָא
(חִגִּיגָה י"ג) שְׁעַלְיִדִי תְּפִלָּה גַּתְגָּלָה סֹדוֹת הַתּוֹרָה:

ו פָרָזֵשׁ אַחֲר תְּפִלָּה כְּנֶגֶד הַיָּנוּ הַמִּחְשְׁבּוֹת זְרוֹת שְׁהָם כְּנֶגֶד
וְגְקָרָאים מִבּוֹל שְׁהָם מִבְלַבְלִין הַתְּפִלָּה. וְתְּקוֹנוֹ שִׁיטָן צְדָקָה
לְאָרְצִי יִשְׂרָאֵל וְעַלְיִדִי זָהָה הַוָּא גַּבְלָל בְּאֹוִירָא דָאָרְצִי יִשְׂרָאֵל שְׁעַלְלָיה
אָמְרוּ חַכְמִינוּ זְכָרוֹנֶם לְבָרְכָה: 'שְׁלָא יַרְדָה מִבּוֹל לְאָרְצִי יִשְׂרָאֵל'
(זְבָחִים קי"ג) וּזְהָוָה: 'תִּמְדִידָן תְּקוֹנֶם אָרְצִי יִשְׂרָאֵל'. וְגַם עַלְיִדִי
זָה גִּזְדָּבָד מִחוֹז הַיָּנוּ מִחְשְׁבָתָה כִּי 'אֹוִירָא דָאָרְצִי יִשְׂרָאֵל מִחְכִים'
(בְּבָא-בְתָרָא קג"ח). וּזְהָוָה: "זָרְאִיתִיה" הַיָּנוּ אָרְצִי יִשְׂרָאֵל עַלְיִדִי זָה
גַּתְעֹזֵר וְגַתְתָּקוֹן בְּרִית עֹלָם בְּחִינַת שְׁמוֹנָה-עַשְׁרָה בְּרָכָאָן

זֶה נָתָן וְכֹא יַעֲבֹר

אֵלֶיךָ תִּשְׁמַחְתָּ בְּעֵתִים אֲלָמָּיו וְבְעֵתִים אֲלָמָּיו

דָּצְלוֹתָא בְּחִינַת צִדִיק ח"י עַלְמַיִן:

פֶּתַחְתָּא הַצְּבָא מִזְרָחְתָּא כְּלָשָׂנָא

רלו (ח) ספר שביימי יילדיותו בשהיה סוד סעודתו, היה אחריכך נתן سبحان וחדיה להשם יתרך בלשון אשכנו על כל סדר אכילהו, ולא היה מסתפק עצמו בברכת המזון سبحان מברך. רק מעצמו נתן سبحان וחדיה להשם יתרך בלשון אשכנו על כל סדר אכילהו שננתנו לו באותו היום. בכך سبحان נוגין לו מתחלה מעט יוזשראפ וחתיכה לעקייד [עוגה], ואחריכך צנוז שקדם האכילה וכו' וביצא בזה כל סדר הסעודה, היה מסדר سبحان וחדיה להשם יתרך על כל דבר ודבר בפרט:

רלח (ט) אמר המעתיק: שמעתי, שפעם אחת דחקה אותו האמת הצדקתו זכרונו לברכה, באשר سبحان משבחין אותו ואומרים עליו גדולות באלה, עליון יאמר נא לה גמינו וספר לה מה מדרגתו בעבודת השם. השיב לה מה אמר לך אני סר מרע באמת. "איך בין איין אמת ערד סר מרע" עוד שמעתי מהרב רבינו נפתלי זכרונו לברכה, שפעם אחת שאלה אותו לא מה איינו דחק את עצמו לאכל קצת כי במה יחייה. והשיב לה, אני חי עבשו רק עם החכמה תחיה את בעליך. ואמר לה עוד, יש אצלך אנשיים באלו שיזדעים בדברים באלו שיכולים להיות בהם שלא אכילה וששתיה (פשוט דרצו נזכר אפלו אם יאכלו מעט דמעט בתכליות הצטצום יכולם להיות בזה, כי עקר חייהם הוא מזון רוחני ובמוחה גם בזיהר הדקוש:

רلت (י) שמעתי מפי הרב רבינו זכרונו לברכה שאחר שאמיר רבנו זכרונו לברכה מאמר תעיתך בשח אווב וכו' אמר לו שזה העגנון הוא התבזבות שלൊ בעטים הללו. עמד והתבזבז על גדל

זֶקְנָה נִתְןָ וְלֹא יַעֲבֹר

ח'תני פָּזָה רְצֵית אַצְ"ל "אַנְךָ שְׂדֵךְ מִסְפֵּרִי רַבְבָּשׁ אֶחָד תַּקְזֹז לְפָלָל" →
"חַק נִתְןָ וְלֹא יַעֲבֹר" יצא לאור ע"י הוצאה "נִצְחָתִי וְאַגְּנָתִי" ישיבת תיקון המידות 30

עֲגַנּוֹתָתוֹ וּפְשִׁיטֹתָו וּתְמִימֹתָו עֲבֹדָתוֹ הַקְדוּשָׁה בְּלִי מֵחַיִוּ.
שְׁאַפְ-עַלְ-פִּי שְׁזַבָּה לִמְהָ שְׁזַבָּה, אַפְ-עַלְ-פִּיכְנָה הִיּוּ הַתְּפִלָּה
וְהַתְּבוֹדָה שֶׁלֽוּ בֵּיןְ לְבִיןְ קָנוֹ בְּרוֹחָה גִּמְוָכָה וְלֹבֶן גְּשָׁבָר בָּזָה. עַד
שְׁמַעְתִּי מִמְּנָנוֹ זְכָרוֹנוֹ לְבָרְכָה, שְׁפָעָם אַחֲתָ שְׁאַל אַזְתָּו אֶחָד מִבְנֵי
הַגְּעוּרִים הַקְטָנִים אֵיךְ לְהַתְּבוֹדָד, וְלֹמְדָ אַזְתָּו לְזֹמֶר לְפָנֵי הַשֵּׁם
וַתְּבָרֶךְ רְבָזָנוֹ שֶׁלֽוּ עַזְלָם רְחַם עַלְיָ וּכְוָי בֵּיןְ הַיְתָבֵן שְׁיַעֲבָרָנוֹ יָמִי בְּהַבָּל
בָּזָה וּכְיָ בְּשַׁבְּילָ בָּהּ גָּזְרָתִי (וּבְלִשּׁוֹן אַשְׁבָּנוֹ בֵּיןְ הַיְתָבֵן אָזְ סָעָן מִיר אָזְוִי
אָזְעָק גַּעַהַיּוֹן דִּיאָ וּוּעָלָט בֵּיןְ אֵיךְ דָּעַן פָּזָן דָּעַסְט וּוּעָגִינָן בְּאַשְׁאָפָעָן גִּיוֹאָרָן) וּכְוָי.
אַחֲרִיכָּה בְּאַיִזָּה עַת עַמְּדָ זֶה הָאִישׁ אַחֲרָ כְּתָלִי רְבָנָנוֹ זְכָרוֹנוֹ
לְבָרְכָה, וּשְׁמָעָ שְׁרַבְבָּנוֹ זְכָרוֹנוֹ לְבָרְכָה בְּעַצְמוֹ שְׁפָדָ אַתָּ לְבָזָ לְפָנֵי
הַשֵּׁם יַתְּבָרֶךְ בְּדָבָרִים בְּאַלְוִי:

סְקָרָר לְקָאָטִיעַ שְׁלַצְוָת הַשְׁלֹׁחָן:

או הַכָּלָל הַזָּא, שְׁכַל מָה שְׁאָנוּ עֹשִׁים הַזָּן תְּפִלָּה, הַזָּן לִמְוד תָּרוֹחָ
וּעֲשִׂית מִצּוֹת הַכָּל הַזָּא בְּדִי שְׁיִתְגַּלְהָ מְלֻכָּתוֹ וְאַמּוֹגָתָו יַתְּבָרֶךְ (שם
עַזָּ).

לְכָ בְּשָׁאָדָם חִזְקָ בְּאַמּוֹגָה מִאָד, זֹכָה אַחֲרִיכָּה לְבָזָא אֶל הַשְּׁכָל. וּכְלָ
מָה שְׁמַחְזִיק אֶת עַצְמוֹ בְּאַמּוֹגָה יוֹתֵר בְּאֶל שְׁכָל יוֹתֵר, בֵּין הַדָּבָר
שְׁהִיה צְרִיךְ מִתְחַלָּה לְהַבִּין מִחְמָת שֶׁלָּא הַבִּין הַדָּבָר, זֹכָה
אַחֲרִיכָּה לְהַבִּינוֹ בְּשַׁכָּל עַלְיִידִי אַמּוֹגָתָה חִזְקָה; אֵיךְ אַחֲרִיכָּה יִשְׁלַׁזְ לְ
דָּבָרִים גִּבְוָהִים יוֹתֵר שְׁהָם נִסְתְּרִים מִמְּנָנוֹ וְאֵינוֹ יִכְזֹל לְהַבִּינָם
בְּשַׁכָּל, וְאֵזִי צְרִיךְ לְהַתְּחִזְקָ יוֹתֵר בְּאַמּוֹגָה, לְהַאֲמִין בְּמַה שְׁגַסְטֵר
מִמְּנָנוֹ עַתָּה וְאֵינוֹ מִבֵּין בְּשַׁכָּל, עד שְׁזַיְזַיְהָ לְהַבִּין גַּם אֵלוֹ הַדָּבָרִים
בְּשַׁכָּל, וּבָזָן לְעַזְלָם. אָבָל צְרִיךְ לְהִיּוֹת הָאַמּוֹגָה חִזְקָה מִאָד מִאָד עַד
שְׁתַּתְּפִשְׁטָ הָאַמּוֹגָה בְּכָל הָאִיבָּרִים, וְאֵזִי יִכְזֹל לְזַכּוֹת לְבָזָא אֶל
הַשְּׁכָל עַלְיִידִי הָאַמּוֹגָה בְּגַ"ל (שם צָא).

נֶגֶד גַּצְחֹן אֵינוֹ סָבֵל הָאֱמָת. וְאָפָּה אִם יִבְרְרוּ לְפָנָיו דָּבָר אֱמָת, יַדְחַה אָתוֹ מִחְמָת גַּצְחֹן. עַל-כֵּן מֵי שְׁרוֹצָה הָאֱמָת לְאֱמָתָה, יַסְלַק מִקְדָּם מִדְתַּת הַגַּצְחֹן, וְאַזְּיִ יַכְזֵל לְרָאוֹת הָאֱמָת אִם יַרְצָה (שֶׁם קְבָבָ).

לֶל אָמוֹנָה הִיא בְּחִינַת כְּחַח הַגְּדוּלָה וְכַח הַצּוּמָה, וְהִיא בְּחִינַת אֲרִיכָות אֲפִים. הִינְנוּ, בַּי כְּשִׁישׁ לֹא אָמוֹנָה בְּשִׁלְמוֹת, הַזָּא גָּדָל וְצֹוֹמָה בְּעַבּוֹדָתוֹ יַתְבִּרְךָ אַפְלוּ אִם יַעֲבֵר עַלְיוֹ מָה, בַּי אִין יַכְזֵל לְבַלְבָלוֹ שָׁוָם בְּלִבּוֹל וּמוֹגָע, רַק הַזָּא מְאֻרִיךְ אַפּוֹ לְסִבְלָל כֶּל מָה שַׁיְעַבֵּר עַלְיוֹ; בַּי כֶּל הַמְּגִיעָות וְהַבְּלִבּוֹלִים מִעַבּוֹדָת הַשֵּׁם מָה שְׁאֵינוֹ מִתְקַרְבָּ לִירְאֵי הַשֵּׁם, הַכֵּל הַזָּא מִחְמָת עַצְלוֹת וּעַצְבוֹת וּכְבָדוֹת שְׁבָא מִחְמָת חַסְרוֹן אָמוֹנָה, בַּי אִם הִיה לֹא אָמוֹנָה שְׁלָמָה בְּהָאֱמָת בְּרָאוֹי, בּוֹדָאי הִיה רַץ וּמַזְדָּרוֹ מַאֲדָד לְהַתְקִרְבָּ לָהֶם. וּבָנָה מָה שְׁאֵינוֹ מִתְפִּלֵּל בְּרָאוֹי הַזָּא גַּם-כֵּן מִחְמָת עַצְלוֹת וּכְבָדוֹת שְׁבָא מִחְסָרוֹן אָמוֹנָה, בַּי בּוֹדָאי אִם הִיה לֹא אָמוֹנָה שְׁלָמָה וְהִיה מְאֻמִּין שְׁהַשֵּׁם יַתְבִּרְךָ עֹזֶם עַלְיוֹ וּשׂוּמָע כֶּל דָּבָר וְדָבָר שְׁיוֹצָא מִפְיוֹ וּמַאֲזִין לְקוֹל תְּפִלָּתוֹ, בּוֹדָאי הִיה מִתְפִּלֵּל בְּרָאוֹי בְּהַתְלִיחָות וְחַשָּׁק גָּדוֹל; אֲךָ עַקְרָב בְּלִבּוֹל הַתְּפִלָּה הַזָּא מִחְמָת חַסְרוֹן אָמוֹנָה, וּבָנָה כֶּל הַהְתְּרִחְקִוָת מִצְדִּיקִים וַיְירָאִים וּמִעַבּוֹדָת הַשֵּׁם בְּאֱמָת, הַכֵּל מִחְמָת חַסְרוֹן אָמוֹנָה, שְׁעַל-יִדְיֶזֶה בָּא עַלְיוֹ עַצְלוֹת וּעַצְבוֹת וּכְבָדוֹת בְּגַ"ל; אֲבָל כְּשִׁישׁ לֹא אָמוֹנָה שְׁלָמָה, אִין יַכְזֵל לְמַגְעָו שָׁוָם דָּבָר, רַק מְאֻרִיךְ אַפּוֹ לְסִבְלָל הַכֵּל, וְגָדָל וְצֹוֹמָה בְּעַבּוֹדָת הַשֵּׁם אֵיךְ שִׁיחַה (שֶׁם קְנָה).

פָּנָר שְׁעִזְוֹת תְּבָרְיָן חַזְוֹעַקְ:

קָלָב בְּלִקְוּטִי [מוֹתָרְיָן] חָלָק רָאשָׁוֹן סִימָן יַ"ד הַמִּתְחָלָת תְּקָעוֹ וּכְוֹי לְהַמְשִׁיךְ שְׁלֹום זוֹאת הַתּוֹרָה אָמָר בְּשַׁבְּתַת חֲנִכָּה וְאַז בְּאָתוֹ הַעַת

זֶלְקָן נִתְן וְלֹא יַעֲבֹר

ה'תנ"ג ~ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ עָלָיו תְּהִלָּתְךָ קָדוֹשָׁ בָּרוּךְ הוּא שְׁדָךְ אֱלֹהִים מֶלֶךְ רַבָּנוּ זֶה אֵת תְּקָוָה לְפָנָיו ~
ח'תנ"ג ~ "חַק נִתְן וְלֹא יַעֲבֹר" יֵצֵא לְאוֹרָעִי הַוֹּצָאת "נִצְחָתִי וְאַגְּנָחָת" שְׁעִירִית תִּיקְוָן המידות ~
30

גַּפְטָר הַרְבָּה הַחַסִּיד הַמִּפְרָסָם מָוִרְנוּ הַרְבָּה רַבִּי גְּדַלְיָהוּ זָכָר צְדִיק
לְבָרְכָה, אֲבִיכִיתִ-דִין דְּקָהָלָת לִינְיָץ וּרְמוֹזָבָא אֲוֹתָה הַתּוֹרָה הַסְּפָד
לְהַרְבָּה הַגְּנִיל בַּי הַזּוּכִיר אָז בְּתוֹךְ הַתּוֹרָה מַה שֶּׁאָמָרָוּ רַבּוֹתִינוּ,
זָכְרוֹנָם לְבָרְכָה: 'אֵין מִסְפִּידִין בְּחַגְבָּה' גַּם אָמָר אָז שְׁעַכְשָׁוּ קָשָׁה
לוּמָר תּוֹרָה, בַּי כִּשְׁגַּסְתָּלָק צְדִיק קָשָׁה לוּמָר תּוֹרָה בַּי כָּל צְדִיק
גַּסְתָּלָק עִם כָּל חָלֻקוֹ שִׁישׁ לוּ בְּהַתּוֹרָה בַּי כָּל צְדִיק וּצְדִיק יִשְׁלַׁז
חָלָק בְּהַתּוֹרָה, וּבְשִׁגְסַתָּלָק גַּסְתָּלָק עִם כָּל חָלֻקוֹ שִׁישׁ לוּ בְּהַתּוֹרָה
עַלְיָבָן קָשָׁה אָז לוּמָר תּוֹרָה:

מַה שְׁכַתּוֹב שְׁם בְּאֹתָה דִ' עַל מִאָמָר רַבּוֹתִינוּ, זָכְרוֹנָם לְבָרְכָה
(גְּדִירִים פא): 'מִפְנֵי מָה תַּלְמִידִי חַכְמִים אֵין בְּגִיאָה תַּלְמִידִי חַכְמִים
עַל שְׁלָא בְּרָכוּ בְּתּוֹרָה תְּחִלָּה', שְׁמַעְתִּי מִמְּנָנוּ זָכְרוֹנָם לְבָרְכָה, עוֹד
בָּזָה בַּי הַהוֹלְדָה גַּמְשַׁבָּת כִּפְרִי הַמְּאַכְּלִים שֶׁאָכַל תְּחִלָּה וּכְוּי וּצְרִיךְ
כָּל אָדָם לְבָרָךְ וּלְקָדְשָׁא אֶת בְּחִינַת הַתְּחִלָּה, דְּהִינָו מַה שְׁהָוָא תְּחִלָּה
וּקְדָם לְהַהוֹלְדָה דְּהִינָו הַאֲכִילָה וּכְל עַסְקִיו וּכְוּי, עַד שִׁימְשִׁיךְ
הַהוֹלְדָה בְּקָדְשָׁה וּבְטַהֲרָה פְּרָאֹוי וּזְהָא: 'עַל שְׁלָא בְּרָכוּ בְּתּוֹרָה
תְּחִלָּה', שְׁלָא בְּרָכוּ וּקְדָשָׁו בְּקָדְשָׁת הַתּוֹרָה אֶת הַתְּחִלָּה, דְּהִינָו מַה
שְׁהָוָא תְּחִלָּה וּקְדָם לְהַהוֹלְדָה כֹּנֶל בַּי צְרִיךְ לְבָרָךְ וּלְקָדְשָׁא אֶת
בְּחִינַת תְּחִילַת הַהוֹלְדָה הַגְּנִיל בְּתּוֹרָה וּאָז יָהִיה גַּם בְּנָוֹתָלָמִיד
חַכְמָה וּבְגִזְבָּר לְעַילָוּ:

קָלָג מַה שְׁכַתּוֹב בְּהַתּוֹרָה הַמְּדִבְרָת מְגַדֵּל אָסּוֹר גְּזַלָּה וְחַמְדָה
אֲפָלוּ בְּמִחְשָׁבָה (בָּסִימָן ס"ט חָלָק רַאשָׂוֹן) פְּרוֹשָׁה עַל הַגּוֹזֵל אֶת חַבְרוֹ,
שְׁפִרְשָׁה: 'יְזַלְּיכָנוּ אַחֲרֵיו אֲפָלוּ לְמִדי' (בָּבָא קָמָא כג) דְּהִינָו לְמַזְדִּי הָא
הִינָו הַבָּגִים וּכְוּי עַיִן שְׁם שְׁמַעְתִּי מִפְיוֹ הַקְדּוֹשָׁ שֶׁאָמָר שְׁבָד שְׁמָעָ
שְׁהָיו לְזִדְדִים כֵּן הַגְּמָרָא הַגְּנִיל בָּמָקוֹם שְׁשַׁמְעָ:

קָלָד שִׁיחָה לְסִימָן עַרְבָּה בְּלִקּוּטִי חָלָק רַאשָׂוֹן, הַמְּתָחִלָּת: דַע שְׁבָל

זֶקֶן נָתֵן וְכֹא יַעֲבֹר

מִצְוָה וּכְוָי גַעַשָּׂה מִמְפָנָה גַר וּכְוָי עַיּוֹ שֶׁם עַתָּה שְׁמַעְתִּי מֵאַחַד
 שְׁשַׁמְעַ גַם־כֵן זֶה הַעֲגִינָן מִפְיוֹ הַקְדוֹשׁ וּבָאָר הַדָּבָר יוֹתֶר קָצָת
 שֶׁאָמַר שִׁיעַשׁ אַחַד שֶׁגֶר שֶׁלֹּו אִינוֹ יִכּוֹל לְדַלְךָ כִּי־אָם אֵיזָה שְׁעָה,
 מִחְפֵשׁ עִם הַגַּר אַוְתָה שְׁעָה שְׁדֹלָק, וְאַחֲרִיכָךְ גַכְלָה הַגַּר וְאַין לוֹ
 בַמָּה לְחַפֵשׁ וַיֵּשׁ אַחַד שֶׁגֶר שֶׁלֹּו דֹלָק אֵיזָה שְׁעוֹת יוֹתֶר, וַיַּכְלֵל
 לְחַפֵשׁ יוֹתֶר אַבְלָא אַחֲרִיכָךְ גַפְסָק וַיֵּשׁ שֶׁגֶר שֶׁלֹּו דֹלָק יוֹם אַחַד וַיֵּשׁ
 שְׁדֹלָק עוֹד יוֹתֶר וַיַּכְלֵל אַבְלָא יִשׁ אַחַד שִׁיעַשׁ לוֹ תְרֵבָה גְרוֹת גַפְלָאִים
 בְּאַלוֹ שְׁדֹלָקִים וּמְאִירִים לְעוֹלָם וְעַד וְאַיִּם גְכְבִּים לְעוֹלָם וְהַזָּא
 זָכָה לְחַפֵשׁ בְגַנְזִיא דְמִלְכָא אַבְלָא תְמִיד לְעוֹלָמִי עד וְלִגְצָח גְצִחִים־אַשְׁרִי
 לוֹ וְהַגָּה מִזָּה מִזָּה מַזְבָּן שֶׁגֶם אַגְשִׁים בְשִׁירִים פְשׁוֹטִים זָכִים בְעַולָּם
 הַבָּא לְחַפֵשׁ בְגַנְזִיא דְמִלְכָא אַבְלָא הַחַפּוֹשׁ שְׁלָהָם הַזָּא רַק לְפִי שְׁעָה
 כִּפְיַי הַמִּצּוֹת שְׁלָהָם וּבְוּדָאי גַם זֶה הַזָּא זָכִיה גְדוֹלָה וְגַפְלָאָה מֵאַד
 מֵאַד, כִּי אָפְלוֹ כְשֶׁמִחְפֵשׁ בְגַנְזִיא דְמִלְכָא אֵיזָה שְׁעָה יוֹכֵל גַם־כֵן
 לְמִצָּא שֶׁם אַזְכָּרוֹת גַפְלָאִים שִׁיּוּכָל לְחַיּוֹת בְהָם חַיִי עַזְלָם הַבָּא
 לִגְצָח אַבְלָא חַיִו יְהִיה רַק כִּפְיַי מָה שִׁימְצָא בְאַוְתָה הַשְּׁעָה אַבְלָא מֵי
 שְׁזָכָה שֶׁגְרוֹת מִצּוֹתִיו מְאִירִין וְדֹלָקִין יוֹתֶר, בְּוּדָאי יִמְצָא
 רַב טֻוב בְגַנְזִיא דְמִלְכָא יוֹתֶר וַיּוֹתֶר וּבָנָכְלָא אַחַד וְאַחַד כִּפְיַי מָה
 שֶׁגְרוֹת מִצּוֹתִיו דֹלָקִין יוֹתֶר אַבְלָא הַצְדִיק הַגְדוֹל זָכָה לְחַפֵשׁ
 תְמִיד בְגַנְזִיא דְמִלְכָא וְגְרוֹת שֶׁלֹּו לֹא יִכּוֹן לְעוֹלָם וְעַד וַיֵּשׁ בְּזֹה:
 דָבָרִים בְגֹן וְדִי בְזֹה:

פְּנַךְרַעַשׁ שְׁלָהָן שְׁרָאָה הַעֲשָׂרָה

מיון רמא (ה) אחד מהדברים ששונא הקב"ה המשתין בפני
 מטהו ערום והמשתין לפני מטהו ערום מביא לידי
 עניות ולא אמרן אלא דמהדר אפייה לפוריא (פי למטה) אבל לבראי
 לית לנו בה וDMAהדר אפייה לפוריא גמי לא אמרן אלא באירוע אבל

זֶקְןּוֹ נָתַן וְלֹא יַעֲבֹר

ח'תאי ◊ צָפֵר פָּזָה רַצִּית זָצִיל "אֲזֵר אֲשֵׁר מִקְוֹה שְׂדֵךְ אֲזֵר פְּסָפָרִץ רַבְבָּז עַזְהָז תַּקְזֹז לְפָלָז" ◊
30 "חַק נָתַן וְלֹא יַעֲבֹר" יָצָא לְאוֹר ע"י הַזָּאת "נְצָחָת וְאַגְּזָה" שְׁעִי יִשְׁבַּת תִּיקְוֹן המידות

במנא לית לו בה:

מיון רמב"ה (ה) אֲפִילוּ מֵי שְׁצָרִיךְ לְאֶחָרִים אִם יִשְׁלֹׁו מַעַט מַשְׁלוּ
צָרִיךְ לְזֹרֶז עַצְמוֹ לְכִבֵּד אֶת הַשְׁבָת וְלֹא אָמְרוּ עֲשָׂה
שְׁבָתָךְ חֹל וְלֹא תַצְטַרֵךְ לְבָרִיות אֶלָּא לִמְיִדְשָׁה דְּחוֹקָה לֹו
בְּיוֹתֶר עַל כֵּן צָרִיךְ לְצַמְצָם בְּשֶׁאָרִים יָמִים כִּדְיֻיְלְכִיבֵד הַשְׁבָת מַתְקָנָת:
עֹזֵר אֲשֶׁר יִהְיֶה מַכְבִּים בְּגָדִים בְּחַמִּישִׁי בְּשְׁבָת מִפְנֵי כִּבְוד הַשְׁבָת:
הַגָּה נָהָגֵן לְלוֹשֵׁחַ כִּדְיֻיְשִׁיעָר חָלָה בְּבֵית לְעַשְׁוֹת מֵהֶם לְחַמִּים לְבָצֹוע עַלְיהֶם
בְּשְׁבָת וַיּוֹט (סְמָךְ מַרְדָּכַי רִישׁ מִסְכָּת ר"ה) וְהָוָא מַכְבּוֹד שְׁבָת וַיּוֹט וְאַינְנָה
לְשָׁנוֹת. יִשְׁשַׁבְתָּבוּ שְׁבָמְקָצֶת מִקְוֹמֹת נָהָגָו לְאָכֹל מַולְיָתָא שְׁקוּרִין פְּשָׁטִיד"א
בְּלִיל שְׁבָת זָכָר לִמְנָן שְׁהִיָּה מִכּוֹפה לְמַעַלה וְלִמְטָה (מַהְרִי"ל וְלֹא רָאִיתִי לְחוֹשֵׁךְ לְזָה):

מיון ר מג (ה) לֹא יִשְׁבִּיר אָדָם מַרְחִץ שְׁלֹׁו לְאַינְנוּ יְהוּדִי מִפְנֵי
שְׁנָקְרָא עַל שְׁמוֹ וְאַינְנוּ יְהוּדִי זֹה עֹשֶׂה בּוֹ מְלָאָכה
בְּשְׁבָת דְּמַתָּם מַרְחִץ לְאֹו לְאַרְיִסּוֹתָא (פִּירּוֹשׁ אֲרִים הָוָא הָעָבָד לִיקָּח חָלָק
מִמָּה שְׁיִשְׁבִּיחַ לְבָעֵלֵיו) עַבְדָּו וְאָמְרָי שְׁכֵל הַרְיוֹחַ שְׁלִישִׁי יִשְׁرָאֵל וְשָׁכֵר אֶת
הַאַינְנוּ יְהוּדִי בְּכֶךְ וּכְךְ לְיּוֹם וּגְמַזְאָה הַאַינְנוּ יְהוּדִי עֹשֶׂה מְלָאָכה
בְּשְׁלִיחוֹתָו שְׁלִישִׁי יִשְׁרָאֵל אֲבֵל שְׁדָה מוֹתָר שְׁכֵן דָּרָךְ לְקַבֵּל שְׁדָה
בְּאַרְיִסּוֹת וְאַעֲ"פָ שְׁיוֹדָעִים שְׁהָוָא שְׁלִישִׁי יִשְׁרָאֵל אָוּמָרִים הַאַינְנוּ יְהוּדִי
לִקְחָה בְּאַרְיִסּוֹת וְלְעַצְמוֹ הָוָא עַבְדָּו וְתַגְוָר דִּינְנוּ כְּמַרְחִץ וּרְחִימָם
דִּינָם כְּשָׁדָה: הַגָּה וְאַעֲ"פָ שְׁלָא לִקְחָה הַאַינְנוּ יְהוּדִי רַק לְשַׁלִּישׁ אוֹ לְרַבְיָעַ וְיִשְׁרָאֵל הַגָּהָה בְּמַה שְׁהַאַינְנוּ יְהוּדִי עַבְדָּו בְּשְׁבָת שְׁרֵי דִּינְנוּ יְהוּדִי אֲדֻתָּא
דְּנָפְשִׁיהָ עַבְדָּו. (ב"י בְּשֵׁם מִימָנוּ פ"ז וּב"י סִימָן רַמְ"ה בְּשֵׁם סְה"ת): (ב) אֲפִילוּ
מַרְחִץ אוֹ תַגְוָר אִם הַשְׁכִּירָם שְׁנָה אַחֲרֶשְׁנָה וְנִתְפְּרָסָם הַדָּבָר עַל
יְדֵי כֶּךְ שְׁאֵין דָרְכוֹ לְשָׁכּוּר פּוּעָלִים אֶלָא לְהַשְׁכִּירָם וְכֵן אִם מְנָהָג
רֹוב אֲנָשֵׁי אֹתוֹ הַמָּקוֹם לְהַשְׁכִּירָם אוֹ לִיתְגָּם בְּאַרְיִסּוֹת מוֹתָר
לְהַשְׁכִּירָם לְאַינְנוּ יְהוּדִי אוֹ לִיתְגָּם לוֹ בְּאַרְיִסּוֹת: הַגָּה וְאֲפִילוּ בְּמָקוֹם

זֶקְנָתָן וְכֹא יַעֲבֹר

סִדְרַ חַלְמֹד לַיּוֹם כ"ד טִיבַת

האסור אם אין המרחץ או התנור של ישראל רק שכרם מאיינו יהודי וחוור והשכירים לאינו יהודי שרי דין שם היישראלי נקרא עליו (א"ז בשם גאננים) וכן אם יש מרחץ בבית דירה ואין רוחץ במרחץ רק אותן שבביתה והם יודעים ששכרו האינו היהודי שרי (ב"י בשם מהרי"א ור"ח וא"ז) ואם עבר והשכירו במקום האסור י"א ששכרו מותר (ב"י בשם הגאננים) ויש אומרים שאסור (מרדכי פ"ק דשבת) וכן עיקר: (ועיין לעיל סוף סימן רמ"ה):

סימן רמד (ה) פוסק אדם (פירוש מתנה) עם האינו היהודי על המלאכה וקוצץ דמים והאינו היהודי עוזה לעצמו ואף על פי שהוא עוזה בשבת מותר בד"א בצדעה שאין מכירין הכל שעוזה המלאכה הנעשית בשבת של ישראל היא אבל אם הייתה ידועה ומפורסמת אסור שהרואה את האינו היהודי עוסק אינו יודע שקוצץ ואומר שפלוני שכיר האינו היהודי לעשות לו מלאכה בשבת לפיכך הפסיק עם הא"י לבנות לו חצריו או כותלו או לקצור לו שדהו אם הייתה המלאכה במדינה או בתוך התחום אסור לו להניחה לעשות לו מלאכה בשבת מפני הרואים שאין יודעים שפסק: הגה ואפילו אם דר בין העובדי כוכבים יש לחוש לאורחים הבאים שם או לבני ביתו שייחסדו אותו (ב"י בשם תשובה אשכנזים). ואם הייתה המלאכה חוות וגם אין עיר אחרת בתוך תחומו של מקום שעושים בו מלאכה מותר ועובד כוכבים שהכנים צאן של ישראל לדיר שדהו (עיין לעיל סימן תקל"ז סעיף י"ד):

סִדְרֵר לְקָאַטְּרֵי תְּפִלְתָּאָת הַעֲלָמָּאָת:

תפלת מה תלטו: "שׁוֹמֵעַ תִּפְלֵה עַדְיָךְ כָּל בְּשַׂר יִבּוֹא הַאֲזִינָה ה'"
תפלתי ותקשיבה בקול תחונזתי שמע ה' קול
תחונני בשינוי אליך בגשאי ידי אל דבר קדשך צור עולם,
יזכר הכל, עזרנו והושיענו ברחמים ובחסדך האמתיהם,

זֶקְןָ נָתֵן וְלֹא יַעֲבֹר

ח'תנוּ אֲשֶׁר פִּוְזָה רְצִית אַצְעָל "אֲשֶׁר אֲשֶׁר מִקְזָה שְׂדֵךְ אֲשֶׁר מִסְפְּרֵי רְבָבָה אֲזַהַה תְּזַקְזֹעַ לְפָלָא" ۳۰
ח'ק נָתֵן וְלֹא יַעֲבֹר" יֵצֵא לְאוֹרָעִי הַוְצָאת "נִצְחָתִי וְאַגְּנָחָת" שְׁעִיר יִשְׁכַּת תִּיקְוֹן המידות ۳۱

שְׁגִזְבָּה תָּמִיד לְהַתְּפִילָל לְפִגְנִיחָה בְּאֶמֶת בְּכָל כְּחָנוּ בָּמוֹ שְׁכָתּוֹב: "כִּל
עַצְמוֹתִי תָּאִמְרֵנָה הִי מֵכָמֹזָה" וְגִזְבָּה לְהַכְּנִים כָּל הַכְּחוֹת שְׁיִשְׁבָּנוּ
בְּעַצְמוֹת וְגִידִים וּבְשֶׁר וּבָל שֶׁאָר הַכְּחוֹת שְׁבָגוֹפִי וְגַפְשִׁי כָּלִם אֲזִבָּה
בְּרַחְמִיד לְהַכְּנִיסָם בְּתוֹךְ דְבָוֵרִי הַתְּפִלָה, שֶׁאֲזִבָּה לְהַזְכִיא אָלָבָד
וְדְבָוֵר שֶׁל הַתְּפִלָה הַקְדוֹשָה בְכָח גָדוֹל בְּאֶמֶת לְאֶמֶת, עד שֶׁאֲזִבָּה
לְהַרְגִישׁ הַדְבָוֵר בְּכָל עַצְמוֹתִי וְאֶבְרִי חֻם וְחַגְנִי וְרַחֲם עַלְיִוִי
וְהַשְׁיִיעָנִי וְזַבְנִי לְתִפְלָה בְכָח וּבְכָבוֹנָה גָדוֹלה בְאֶמֶת, בַּי אַתָּה אֶלְקִים
אֶמֶת וְדָבָר אֶמֶת וְקִים לָעֵד, וְאַתָּה חַפֵץ בְאֶמֶת; וְאַתָּה יוֹדֵעַ בְּמַה
אַנְיִ רְחֹוק מְדָבָר אֶחָד שֶׁל הַתְּפִלָה וְלֹא דַי שְׁאַיְנִי יִכְזֹל לְהַתְּפִילָל
בְכָח וּבְכָבוֹנָה בְאֶמֶת, כְּרָאִי אָף גַם בְּעוֹנוֹתִי הַרְבִּים אַנְיִ רְחֹוק
מִתְּפִלָה בְתִכְלִית הַרְחֹוק "דָלוּ עַינִי לְמִרְוּם" רְבּוֹנוֹ שֶׁל עַולְם,
"שְׁטַחַתִי אֶלְיךָ כִּפְיִ אֶלְיךָ הִי נַפְשִׁי אֲשָׁא", וְאַיְנִי יוֹדֵעַ בְּאַיִזָה דָרְךָ
בְּאַיִזָה אָפָן, בְּאַיִזָה תְּחֻבוֹלָה, לְבַקֵשׁ וּלְרַצּוֹת וּלְפִים אַוְתָה וְאַיְנִי
יוֹדֵעַ כָּל לְשִׁית עַצּוֹת בְּגַפְשִׁי, בְּאַיִזָה אָפָן אֲזִבָּה לְחַפֵשׁ וּלְמַצָּא
הַטּוֹב הַכְּבֹושׁ בַּי, וְאַיְדָה לְמַצָּא הַטּוֹב שְׁגַסְתָּלָק מִמְּגִי בְעַוּנוֹתִי
הַעֲצֹומִים וְהַרְבִּים וְהַגְּדוֹלִים מִאֵד בְמַהוֹת וּבְמַוְתִּים וְאִיכּוֹת וּבְפִרְטָת
מַה שְׁפָגַמְתִי בְפִגְמָם הַדְבָוֵר הַרְבָה מִאֵד, בַּי לֹא שְׁמַרְתִּי פְתִיחִי פִי
וְדִבְרָתִי בְמַה וּבְמַה דְבָוֵרים פְגֻםִים מִיּוֹם הַיּוֹתִי עַד הַיּוֹם הַזֶּה, עד
אֵין שְׁעוֹר וּעְרָך וּמִסְפָר, דְבָרִים בְּטַלִים וְלַשׁוֹן הַרְעָה וּרְכִילּוֹת
וְלִיצְגּוֹת וְשִׁקְרִים וְגַבּוֹל פָה, וְשֶׁאָר דְבָרִים פְגֻםִים הַרְבָה מִאֵד וְגַם
אָפָלוּ כָל הַדְבָוֵרים דְקָדְשָה שְׁלֵי כָלִם פְגֻםִים מִאֵד מִאֵד, עד אֲשֶׁר
חַשְׁבָתִי דָרְכִי אֲשֶׁר מַעֲזָלָם לֹא יֵצֵא מִפִי עֲדֵינוּ דְבָוֵר שְׁלֵם בְּלִי שָׁום
פָגָם וּמְחַמָת זֶה הַתְגִבָרוֹ עַלְינּוּ מִאֵד רִיב לְשׁוֹנוֹת, אֲשֶׁר רְבִים
קְמִים עַלְינּוּ, רְבִים מִאֵד "יַתִּצְבּוּ מַלְכִי אֶרְץ וְרוֹזְגִים נַסְדוּ יְחִיד עַל
הִי וְעַל מִשְׁיחָו שְׁתוּ בְשָׁמִים פִיהֶם וְלַשׁוֹגָם תְהַלֵּךְ בְאֶרְץ" יֵצֵא עַתָּק

מִפִּיהָם וְדוֹבָרִים סִרְהָה עַל הֵ' וְעַל צְדִיקִים אֲמַתִּים, וְעַל בְּלִילִות יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ הַקָּדוֹשׁ אֲשֶׁר בְּהָם בְּחִרְתָּה:

תרטז: מִרְיָה דָעַלְמָא כְלָא "שְׁלָח יְדֵיכָ מִפְרוֹזָם, פְצִנִי וְהַצִּילִנִי מִמִּים רַבִּים מִיד בְּגַי גַבָּר, אֲשֶׁר פִיהָם דִבֶר שְׁזָא וַיְמִינָם יְמִין שְׁקָר" אוֵי לִנְפָשֵי בַי אָנְכִי גְרָמָתִי כָל זֶה בְעֻזּוֹנוֹתִי הַרְבִּים וְהַאֲרָכָתִי אֶת הַגָּלוֹת, וּפְגָמָתִי בְסִכְתַּדְּוָד הַגָּפָלָת וְלֹא דִי שְׁלָא הַשְׁתַּדְלָתִי לְהָקִים סִכְתַּדְּוָד אָף גַם בְעֻזּוֹנוֹתִי הַרְבִּים הַסְּפָתִי לְהַפִּילָה יוֹתֶר וְהַגְּבָרָתִי סִכְתַּנְזָרִים לְשׁוֹנוֹת הַעֲבוּ"ם, עד אֲשֶׁר בְעֻזּוֹנוֹתִי הַרְבִּים הַשְׁבִּינָה וּבְגַפְסָת יִשְׂרָאֵל הַם בְגָלוֹת גָדוֹל, וְהֵיא רִיב בְגָלוֹתָה עַל בְּגַהָא אֲשֶׁר גָלוּ מְשֻׁלָּחָן אֲבִיהָם וּמְאָרָצָם יָצָאוּ:

תריז: רְבָונָו שֶׁל עַוְלָם רְאָה בְצָרוֹתֵינוּ הַמְּרֻבּוֹת מִאָד, וְהַפְּבָדּוֹת מִאָד, הַאֲרָכּוֹת מִאָד וּבְכָל יוֹם וַיּוֹם אָנוּ צֹעֲקִים וּמְתַחְגִּים לִפְנֵי כֶפֶא כְבָודָה, שְׁתַחְזִירָנוּ בְתִשׁוּבָה שְׁלָמָה לִפְנֵיךְ, וּעְדִין לֹא שָׁבָנוּ מְפָעוֹתֵינוּ וּשְׁטוֹתֵינוּ מְלָא רְחִמִּים עֹזֶר וְהַוְשִׁיעָר וּרְחָם וְהַצֵּל, חֹם וְחַמֵּל חֹם וְחַמֵּל עַל מִטְבָע בֵינוֹ מְצֻולּוֹת תָאֹות הַעַוְלָם הַזֶּה עַל מְגַרְשָׁ מְאָרִץ הַחַיִים כִּמְנוּגִי עַל פְגָום כִּמוּגִי, עַל לִב "עַקְשׁ וּפְתַלְתָל" כִּמְנוּי הַרִי אָגִי לִפְנֵיךְ בְלִי מְלָא בּוֹשָׁה וּכְלָמָה יְהִי רְצֹן מִלְפָנֵיךְ הֵ' אֱלֹקִינוּ וְאֱלֹקִי אֲבּוֹתֵינוּ שְׁלָא אֲחָתָא עוֹד עֹזְרָנוּ עֹזְרָנוּ הַוְשִׁיעָנוּ וְאַבְיוֹן מְגֹזְלוֹ" הַצִּילָנוּ וּמְלִיטָנוּ וּפְדָנוּ "הֵ' עַשְׁקָה לֵי עַרְבָּגִי":

תריח: אָבִי שְׁבָשָׁמִים רְחָם עַלְיָ אָבִי שְׁבָשָׁמִים חַמֵּל עַלְיָ אָבִי שְׁבָשָׁמִים הָיָה בְעַזְרִי וְחַזְקִנִי וְאַמְצִנִי וְעַשְׂהָה אֶת אֲשֶׁר בְחִקִדָא אֶלְךָ וְאֶת מְשִׁפְטִיךְ אֲשֶׁר, שְׁלָא אָזְבָד אֶת עַוְלָמִי בְחִגָם חָם וּשְׁלָוָם כִּי כָל יְמִינָה הַם הַבָּל וּרְיק, בְחִלּוֹם יְעוֹפָה וּבְצָל עַזְבָר, וּבְעָגָן כָּלה, וּבְרוֹחָה נֹשֶׁבֶת, וּבְאָבָק פּוֹרָח אָזִי אָזִי, אָזִי וְאָבָזִי, אָהָה אָדוֹנִי, אָהָה

אַתָּה נְתָנֵן וְלَا יַעֲבֹר צַקְןָה תְּזַקֵּן אֶל-עַמִּיךָ כִּי
חַטָּאת הַזָּבֵד מִזְבֵּחַ שְׂדֵךְ אֶל-פְּסִירָה רַבְבָּשׂוּ אֶל-זָהָב
וְלֹא יַעֲבֹר צַקְנָה תְּזַקֵּן חַטָּאת נְצָחָת שְׁעִיר וְאַגְּנָזָה לְפָלָל

אָבִי, רְחַמְּנוּ אֶמְתִּי רְחַם עָלִי, חַסְדֵּנוּ אֶמְתִּי, עֲשֵׂה עַמִּי חַסְדָּחָגָם, וְתַזְנִיחַ
לִי חַגִּינָה וְלֹא אָוֶד גּוֹאֵל חַזְקָה לְמַעַנְךָ גָּאֵלָנִי חַגְגָנִי בְּקָדְשָׁת יִשְׂרָאֵל
בְּמִתְגַּת חָגָם וְגִדְבַּת חַסְדָּךְ, כִּי אַתָּה יוֹדֵעַ שְׁאֵין לִי שֻׁום תָּקוֹה בַּי אָמַת
לְצַעַק אֶלְיךָ וְלֹזַעַק לְחַגִּינוֹתֶיךָ קָרוֹב לְכָל קֹורְאֵיו עֲגָנִי מָרוֹם לְעוֹלָם
הָיָה עֹזֶרֶג קָדוֹשׁ עַל כָּל הַקָּדְשָׁות בְּקָדְשָׁתֶךָ קָדְשָׁנִי הָיָה אֶלְקָיִם אֶמְתָת
זְבָנִי לְקָדְשָׁתֶךָ בְּאֶמְתָת הַקָּם סְבִתָּה הַנּוֹפְלָת נְפִילָה אַחֲרָה נְפִילָה בְּלִי
שְׁעֹור וְעֶרֶךְ וּמְסִפֶּר, עד אֲשֶׁר אֵין מֵי שְׁיוֹבָל לְהַקִּימָה בַּי אָמַת אַתָּה
לְבַד בְּרַחְמֵיכָה תְּרַבִּים וּבְחַסְדֵיכָה הַגְּנוֹזִים הַקִּימָה מִתְּרַח תָּקוֹמָה
אַחֲרָה תָּקוֹמָה, מִבְּרִיאָה עַמִּיקָתָא לְאַגְּרָא רַמָּא: